

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Karly Cháberové a Jana Kratochvíla ve věci

žalobce: **FTV Prima, spol. s.r.o.**, IČO 48115908
sídlem Na Žertvách 132/24, Praha 8 – Libeň
zastoupený advokátkou Mgr. Ludmilou Kutějovou
sídlem Politických vězňů 935/13, Praha 1

proti
žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 12. 6. 2018, č. j. UOOU-12027/17-24,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž byl zamítnut jeho rozklad a potvrzeno rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 27. 3. 2018, č. j. UOOU-12027/17-14 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 20 000 Kč za spáchání přestupku podle § 45 odst. 1 písm. e)

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých předpisů, v tehdy platném znění (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“), neboť porušil svým jednáním povinnost stanovenou v § 9 zákona o ochraně osobních údajů, tedy zpracovával citlivé údaje bez výslovného souhlasu subjektu údajů mimo případy uváděné v § 9 písm. b) až i) citovaného zákona.

2. Z obsahu správního spisu zjistil soud následující, pro věc podstatné skutečnosti.
3. Žalobce v pořadu Krimi zprávy odvysílaném dne 20. 11. 2017 v čase 19:25 hod uvedl následující informace: *„Jednoho z těchto partnerů prý jen shodou okolností nenakazil, druhého ale údajně ano a v současnosti už trpí nemocí AIDS. S. (tedy obviněný; poznámka soudu) ale důrazně popírá, že by s tímto mužem měl někdy pohlavní styk. A částečně za pravdu dnes dal S. i znalec z oboru psychologie. Korunního svědka, který se mimochodem nedávno přejmenoval na J. D., označil za nevěrohodného. Lidově řečeno nevypovídal pravdu o tom, co se stalo. Mimochodem dokládá to i jeho trestní rejstřík, kdy byl celkem čtrnáctkrát trestaný pro majetkovou trestnou činnost.“*
4. Žalovaný v prvoinstančním rozhodnutí shledal žalobce vinného ze spáchání přestupku podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, neboť zpracovával osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně, kterého se, jako správce osobních údajů podle § 4 písm. j) zákona o ochraně osobních údajů, dopustil tím, že v pořadu Krimi zprávy zveřejnil informace o zdravotním stavu osoby svědka a poškozeného v trestním řízení, o kterém pojednávala reportáž, který si změnil jméno na J. D. (dále jen „subjekt údajů“), a to že byl nakažen virem HIV a v současnosti již trpí nemocí AIDS, a dále informaci o jeho odsouzení za trestný čin, tedy že byl celkem čtrnáctkrát trestaný pro majetkovou trestnou činnost, tedy citlivé údaje ve smyslu § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů. Tím porušil povinnost stanovenou v § 9 zákona o ochraně osobních údajů, tedy zpracovávat citlivé údaje s výslovným souhlasem subjektu údajů a bez tohoto souhlasu pouze při naplnění některého z ustanovení § 9 písm. b) až i) téhož zákona.
5. V odůvodnění žalovaný konstatoval, že právo na ochranu soukromí upravené v čl. 10 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) v daném konkrétním případě převažuje nad právem svobody projevu dle čl. 17 Listiny, a to s ohledem na charakter údajů, které byly zveřejněny. Dále uvedl, že i když předmětnou informaci subjekt údajů uvedl v rámci veřejného líčení, neopravňuje to žalobce tuto informaci včetně osobních údajů dále zveřejnit prostřednictvím sdělovacích prostředků, pokud takovému zveřejnění vůči neomezenému okruhu osob nesvědčí veřejný zájem.
6. Při stanovení výše pokuty správní orgán přihlédl především k povaze a závažnosti přestupku, přičemž měl za to, že závažnost přestupku zvyšuje především charakter zveřejněných osobních údajů (informace o tom, že někdo trpí nemocí AIDS, je pro takovou osobu vysoce stigmatizační). Závažnost přestupku zvyšuje dále skutečnost, že vysílání žalobce je dostupné v celé České republice a že žalobce odvysílal reportáž ve sledované zpravodajské relaci v hlavním vysílacím čase, čímž údaje zpřístupnil rozsáhlému okruhu příjemců. Na druhou stranu závažnost přestupku snižuje skutečnost, že se zpracování týkalo jediného subjektu údajů. K povaze činnosti žalobce žalovaný uvedl, že je profesionálem v oboru, kde dochází k rozsáhlému zpracování osobních údajů, což míru škodlivosti přestupku zvyšuje. Polehčující či přitěžující okolnosti ve smyslu § 39 a 40

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), správní orgán I. stupně neshledal.

7. K rozkladu žalobce předsedkyně žalovaného prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění konstatovala, že ochrana osobních údajů a právo na informační sebeurčení představuje legitimní limit svobody projevu a práva vyhledávat a šířit informace. Nelze přitom směřovat zákonné licence podle občanského zákoníku a právní tituly podle zákona o ochraně osobních údajů. Předsedkyně žalovaného se ztotožnila s názorem správního orgánu I. stupně, že veřejným zájmem nemůže být pouhá zajímavost pro veřejnost, ale informace by měly být potřebné pro veřejný život, využitelné pro utváření politických názorů a pro vnímání a posuzování činnosti státních orgánů, politiků a dalších veřejný život společnosti ovlivňujících úředníků. V dané věci přitom bylo možno dosáhnout účelu podání informace o trestním řízení i bez přiřazení citlivých údajů ke svědku a poškozenému v řízení, neboť toto přiřazení pouze zvýšilo diváckou atraktivitu reportáže a žádným výrazným způsobem nezvýšilo její informační hodnotu, zatímco intenzivně zasáhlo do soukromí subjektu údajů. Ve shodě s prvoinstančním rozhodnutím předsedkyně žalovaného odmítla, že žalobce mohl předmětné údaje zveřejnit, neboť šlo o údaje, které subjekt údajů sám zveřejnil v rámci veřejného hlavního líčení. Účelem sdělení informací orgánům činným v trestním řízení ze strany svědka není umožnění jejich volného zpracování ve smyslu § 9 písm. g) zákona o ochraně osobních údajů. Závěrem uvedla, že k hodnocení dostatečné škodlivosti není zapotřebí zkoumat, zda k sociálnímu vyloučení subjektu údajů reálně došlo, ale škodlivým je už samotný vysoký stupeň rizika tímto hrozící. Nadto nešlo o zásah do práv např. odsouzené osoby, nýbrž osoby, jež v řízení vystupovala jako poškozená osoba a svědek.

II. Obsah žaloby

8. Žalobce namítá, že subjekt údajů již před odovysíláním reportáže sám osobní údaje dobrovolně zveřejnil, jak předpokládá ustanovení § 9 písm. g) zákona o ochraně osobních údajů, a to v průběhu veřejného soudního řízení, kde vypovídal jako svědek. Soudní řízení je veřejné a může jej kdokoliv vyslechnout, a proto je nutno považovat výpověď před soudem za veřejné sdělení (v daném řízení nebyla veřejnost z jednání vyloučena).
9. Žalobce uvádí, že je jeho povinností informovat veřejnost o celospolečensky významném dění a otázkách veřejného zájmu, přičemž do kategorie otázek veřejného zájmu bezpochyby spadá kriminální činnost. Součástí vysílané reportáže muselo být zdůvodnění, proč odvolací soud změnil dříve vydaný rozsudek a proč byl korunní svědek (subjekt údajů) označen za nevěrohodného. Uvedení informací o provedeném znaleckém posudku z oblasti psychologie, o četné majetkové trestné činnosti, a i o jeho zdravotním stavu s ohledem na skutečnost, jaký trestný čin byl před soudem projednáván, tak byly zásadními okolnostmi pro pochopení změny soudního rozhodnutí. A s touto argumentací se navíc žalovaný ve svých rozhodnutích ani nevypořádal.
10. Žalobce dále sděluje, že subjekt údajů nepatří do zvláštní kategorie poškozených taxativně stanovených trestných činů ve smyslu § 8b odst. 2 zákona trestního řádu a není tedy poškozeným dle § 8b odst. 3 téhož zákona.
11. Žalobce se dovolává ochrany svobody projevu, kdy namítá, že žalovaný neprovedl test proporcionality ani nezkoumal, jak jednání žalobce konkrétně zasáhlo do práv subjektu údajů. Nijak ani nedokázal společenskou škodlivost skutku a jeho závažnost ve smyslu § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky. Taktéž nepostavil najisto, zda subjekt údajů

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

se se svými osobními údaji netají a nezveřejňuje je i mimo soudní řízení, či zda mu vznikla nějaká škoda.

12. Žalobce tvrdí, že pokud by bylo zjištěno pochybení při zpracovávání osobních údajů, je ochrana soukromí civilněprávními prostředky v případě zpravodajství dostatečná (viz nálezn Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 4035/14). V napadených rozhodnutích však nebylo nikterak zdůvodněno, proč nejsou soukromoprávní prostředky v projednávané věci dostatečné nebo proč jsou nevhodné. Žalobce zpochybňuje poukaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 144/2013, neboť v něm byl subjektem údajů nezletilý.
13. Zcela nepřezkoumatelná je dle žalobce i výše uložené pokuty. Správní orgány předně nezohlednily počet jednotlivých dílčích útoků (jednalo se pouze o jednorázové odvysílání reportáže), přestože zákon o ochraně osobních údajů vyžaduje, aby k porušení soukromí docházelo často a opakovaně. Důležitou okolností spáchání přestupku je také povaha činnosti žalobce, kterou se správní orgány dostatečně nezabývaly a nepřihlédly ke skutečnosti, že činnost žalobce spočívá v provozování média a že by tudíž ukládání a výše sankcí měla být omezena na minimum. A žalovaný konečně měl vzít v úvahu, že se jednalo o exces z okolností vylučujících protiprávnost (výkon svobody projevu) a byla tedy dána polehčující okolnost ve smyslu § 39 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky.

III. Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný ve svém vyjádření odmítl námitky žalobce a odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.
15. Žalovaný uvádí, že v daném případě není rozhodující, že subjekt údajů nespádá do zvláštní kategorie poškozených dle § 8b odst. 2 trestního řádu, protože je aplikována speciální právní úprava týkající se zpracování citlivých osobních údajů.
16. Žalovaný opakuje, že citlivé osobní údaje zveřejněné žalobcem nenaplňovaly zákonnou dikci zveřejněných osobních údajů, a proto žalobce neměl pro zpracování osobních údajů žádný právní titul.
17. Žalovaný konstatuje, že princip svobody projevu a svobody tisku byl v souladu se zákonem potlačen jiným ústavním principem.
18. Žalovaný poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 144/2013, dle něhož nařčení z nakažení virem HIV představuje neakceptovatelný zásah do práva na ochranu osobních údajů jednotlivce.
19. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobce ohledně nutnosti uvedení citlivých informací z důvodu pochopení změny soudního rozhodnutí.
20. Žalovaný uvádí, že případné uplatňování práv dotčených subjektů civilněprávní cestou probíhá zcela nezávisle na výkonu dozorové činnosti žalovaného. Zákon o ochraně osobních údajů představuje veřejnoprávní regulaci sloužící k ochraně Listinou garantovaného práva na ochranu osobních údajů. V daném případě se tedy jedná o veřejnoprávní regulaci sloužící k ochraně základních společenských hodnot, která není podmíněna primárním uplatňováním nároků dotčených osob podle předpisů soukromého práva v rámci civilněprávního řízení.
21. K tvrzenému nedostatečnému odůvodnění výše pokuty žalovaný uvádí, že již v prvoinstančním rozhodnutí konstatoval, které okolnosti zvyšují a které snižují závažnost

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

přestupku. Jednorázovost skutku byla také vzata v úvahu, což vyplývá z výroku prvoinstančního rozhodnutí. Z prvoinstančního rozhodnutí je patrná také míra společenské škodlivosti a závažnosti daného skutku.

IV. Argumentace účastníků při jednání

22. Žalobce při jednání setrval na své předchozí argumentaci. Zdůraznil, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť obsahuje pouze obecné formulace o ochraně osobních údajů. Uvedl, že byly zveřejněny nezbytné údaje pro pochopení reportované soudní věci, přičemž zde jako zásadní vystupuje právo na svobodu projevu a informování veřejnosti. Dle žalobce byl dán veřejný zájem na zveřejnění jména subjektu údajů z důvodu jeho lživé výpovědi v trestní věci. Nadto žalobce uvedl, že zveřejněné jméno není oficiálním jménem subjektu údajů.
23. Žalovaný při jednání odkázal na svá předchozí podání a vyzdvihl, že neměly být zveřejněny identifikační údaje o osobě. Připomněl, že subjekt údajů nebyl veřejně činnou osobou.

V. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

24. Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
25. Podle § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů se pro účely tohoto zákona citlivým údajem rozumí osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů.
26. Podle § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů se pro účely tohoto zákona rozumí zpracováním osobních údajů jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace,
27. Podle § 9 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů je možné citlivé údaje zpracovávat, jen jestliže subjekt údajů dal ke zpracování výslovný souhlas. Subjekt údajů musí být při udělení souhlasu informován o tom, pro jaký účel zpracování a k jakým osobním údajům je souhlas dáván, jakému správci a na jaké období. Existenci souhlasu subjektu údajů se zpracováním osobních údajů musí být správce schopen prokázat po celou dobu zpracování. Správce je povinen předem subjekt údajů poučit o jeho právech podle § 12 a 21.
28. Podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů právnická osoba nebo fyzická osoba podnikající podle zvláštních předpisů se jako správce nebo zpracovatel dopustí správního deliktu tím, že zpracovává osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně (§ 5 odst. 2 a § 9).
29. Soud se nejprve zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, neboť v případě nepřezkoumatelnosti rozhodnutí by nebylo na místě posuzovat jeho zákonnost.

30. Zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů musí být však vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76). Na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů tak nelze klást nepřiměřeně vysoké požadavky. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se například správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, bod 28). Pro dílčí pochybení v odůvodnění není tedy rozhodnutí nepřezkoumatelné, kdy je také třeba vzít v potaz, že správní řízení tvoří jeden celek a orgánu druhého stupně nic nebrání v tom se pouze ztotožnit a odkázat na odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí.
31. Nepřezkoumatelnost ve výše uvedeném smyslu městský soud u napadeného rozhodnutí neshledal. Předsedkyně žalovaného v napadeném i žalovaný v prvoinstančním rozhodnutí odpovídajícím způsobem předestřeli své úvahy a jasně vysvětlili, proč dospěli k vyřčeným závěrům o odpovědnosti žalobce za spáchaný přestupek. Zároveň se pečlivě věnovali podstatě daného přestupku, jakož i jednání, za které byl žalobce postižen. Takto především zhodnotili podstatu zveřejněných údajů a dopad jejich zveřejnění do soukromí subjektu údajů. V této souvislosti rovněž posoudili argumentaci žalobce, z jakého důvodu bylo nezbytné zveřejnění předmětných informací, avšak nepovažovali ji za relevantní. Zároveň nepřehlédli právo žalobce na svobodu projevu, shledali však, že v dané věci převládá právo na ochranu soukromí subjektu údajů dle čl. 10 Listiny (viz s. 4 prvoinstančního rozhodnutí a s. 4 a 6 napadeného rozhodnutí). Jestliže žalobce v této souvislosti namítá, že žalovaný neprovedl test proporcionality, tak dle soudu se tento test při střetu dvou základních práv nabízí provést, neboť umožňuje správnímu orgánu náležitě posoudit jednotlivé aspekty dotčených základních práv. Jeho neprovedení však v dané věci nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť je klíčové, že správní orgány se v obou rozhodnutích podstatě střetu práva na svobodu projevu žalobce a práva na soukromí subjektu údajů pečlivě věnovaly a zdůvodnily závěry, pro které shledaly nezbytnost preference práva na soukromí. Stejně tak se předsedkyně žalovaného vypořádala s námitkou společenské (ne)škodlivosti jednání žalobce a (ne)způsobení jakékoli škody subjektu údajů, kdy uvedla, že není na místě zkoumat, zda došlo k určité stigmatizaci této osoby (viz s. 6 napadeného rozhodnutí). Předsedkyně žalovaného se rovněž věnovala tomu, proč v dané věci není na místě aplikace ochrany osobnosti pouze dle občanského zákoníku, kdy poukázala na povinnost žalovaného konat z úřední povinnosti a na nezávislost soukromoprávní a veřejnoprávní ochrany osobních údajů (viz s. 4 napadeného rozhodnutí). A správní orgány (především správní orgán I. stupně, s jehož závěry se předsedkyně žalovaného ztotožnila) se také dostatečně věnovaly výši uložené sankce, kdy uvedly, které okolnosti zvyšují závažnost přestupku (charakter osobních údajů a forma zveřejnění prostřednictvím sledované zpravodajské relace v hlavním vysílacím čase a skutečnost, že je žalobce profesionálem v oboru, kde dochází k rozsáhlému zpracování

osobních údajů) a které skutečnosti snižují závažnost přestupku (zpracování se týkalo jediného subjektu údajů).

32. Soud tedy shledal, že žalovaný postupoval v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu a napadené rozhodnutí netrpí vnitřní rozporností, nesrozumitelností či nedostatečným odůvodněním.
33. Dále se soud zabýval žalobními námitkami z věcného hlediska.
34. Soud úvodem zdůrazňuje, že účelem zákona o ochraně osobních údajů je ochrana soukromí, která vychází především z čl. 7 odst. 1 a čl. 10 Listiny základních práv a svobod. Právo na soukromí, jako jedna z hlavních záruk autonomie jednotlivce, zahrnuje nejen tradiční vymezení soukromí v jeho prostorové dimenzi (ochrana obydlí v širším slova smyslu) a v souvislosti s autonomní existencí a veřejnou mocí nerušenou tvorbou sociálních vztahů (v manželství, v rodině, ve společnosti), ale i garanci sebeurčení ve smyslu zásadního rozhodování jednotlivce o sobě samém, včetně otázek, zda, v jakém rozsahu, jakým způsobem a za jakých okolností mají být skutečnosti a informace z jeho osobního soukromí zpřístupněny jiným subjektům [srov. zejména nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 2. 2011 sp. zn. Pl. ÚS 24/10 (N 52/60 SbNU 625; 94/2011 Sb.)]. Uvedený aspekt práva na respekt k soukromému životu je v judikatuře označován jako právo na informační sebeurčení [viz nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2005 sp. zn. IV. ÚS 23/05 (N 111/46 SbNU 41)]. Jeho podstatou je právo každé osoby, aby sama rozhodovala o tom, jaké údaje o sobě poskytne jiným osobám nebo je učiní veřejnými, přičemž její souhlas je nezbytný i pro jejich shromažďování nebo zveřejňování ze strany dalších osob. Specificky jsou pak chráněny nejvíce důvěrné údaje, jejichž zveřejnění by nejintenzivněji zasáhlo do soukromí subjektu údajů. Zákon o ochraně osobních údajů takto hovoří o citlivých údajích, kdy obecné pravidlo stanoví zákaz jejich zpracování; odchylná řešení představují výjimku, se kterou se spojuje požadavek restriktivního výkladu.
35. Zároveň ale právo na soukromí neplatí absolutně a lze jej omezit, musí se však jednat o omezení za účelem ochrany jiného ústavního práva nebo dosažení ústavně aprobovaného veřejného statku, které musí být stanoveno zákonem, a to způsobem odpovídajícím nárokům plynoucím z principu právního státu (viz např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 6. 6. 2006 ve věci Segerstedt-Wiberg a ostatní proti Švédsku, stížnost č. 62332/00). Takto ani ze zákonné úpravy nevyplývá absolutní zákaz zveřejňování osobních údajů. Zákon pouze správci a zpracovateli údajů ukládá povinnost dbát, aby subjekt údajů neutrpěl neakceptovatelnou újmu na svých právech ve smyslu čl. 10 Listiny. Důvodnost zásahu do práva na soukromí je přitom třeba vážit ve vztahu ke každému subjektu, který se stal předmětem zveřejněných informací, včetně závažnosti informací pro veřejný život této osoby, jichž se informace týkají a míru dopadu do jejich práv (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2018, č. j. 2 As 304/2017-42, č. 3748/2018 Sb. NSS).
36. Jestliže vstříc shora uvedeným parametrům soud posoudil nyní projednávaný případ, shledal, že důvodnost do zásahu do práva na soukromí subjektu údajů nebyla ze strany žalobce dána.
37. Soud především zdůrazňuje, že žalobce zveřejnil citlivé údaje o subjektu údajů. Podle § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů je citlivým údajem též osobní údaj vypovídající o odsouzení z trestný čin či o zdravotním stavu a sexuální životě subjektu

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

údajů. Jestliže tedy žalobce zveřejnil, že subjekt údajů je nakažen virem HIV a trpí nemocí AIDS, zřetelně zveřejnil citlivý údaj o jeho zdravotním stavu. Informace o chorobě způsobené virem HIV přitom vyvolává ve společnosti silné emoce díky rozšířenému povědomí o nevyléčitelnosti a snadnému šíření, což přispívá k izolaci a sociálnímu vyloučení nemocných. K tomuto závěru dospěl již rozsudek Nejvyššího správního soud sp. zn. 6 As 144/2013, jehož závěry jsou dle soudu plně použitelné i na nyní posuzovanou věc. Na tom nic nemění, pokud se v tehdejší věci informace o nemoci AIDS týkaly nezletilého. Z odůvodnění citovaného rozhodnutí totiž vyplývá, že kasační soud nepovažoval za stěžejní pouze skutečnost, že byla zveřejněna informace o nezletilém, nýbrž klíčový byl fakt, že vůbec byla (bez akceptovatelných důvodů) zveřejněna informace o předmětném onemocnění. A stejně tak nelze rozporovat, že citlivým údajem byla též informace, že subjekt údajů byl již čtrnáctkrát trestaný pro majetkovou trestnou činnost, neboť zákon o ochraně osobních údajů výslovně označuje údaj vypovídající o odsouzení za trestný čin za citlivý.

38. Pro posouzení dané věci je navíc klíčové, že v reportáži bylo zřetelně zmíněno jméno subjektu údajů, včetně informace o tom, že se jedná o nové, v nedávné době změněné jméno. Zároveň byla opakovaně obrazově zachycena jeho postava a částečně též jeho obličej. Zveřejněné citlivé údaje si tedy mohl divák snadno přiřadit ke konkrétnímu člověku, takže dopad předmětné reportáže do jeho soukromého života byl (či pravděpodobně mohl být) nemalý. Soud rovněž vzal v potaz, že dané informace byly zveřejněny v rámci hlavní zpravodajské relace žalobce, a to v čase nejvyšší sledovanosti.
39. Soud nepřehlédl, že v dané věci vystupuje jako stěžejní též právo žalobce na svobodu projevu. Shledal však, že s přihlédnutím ke všem rozhodným okolnostem daného případu by právo na ochranu soukromí subjektu údajů nemělo právu na svobodu projevu žalobce ustoupit. Soud takto zvážil legitimitu cíle, kterého mělo být ze strany žalobce dosaženo odvykláním předmětné reportáže, a na straně druhé posoudil přiměřenost užitého postupu. Na základě poměření těchto parametrů shledal, že pro žalobcem deklarovaný cíl reportáže by postačovalo uvést, na základě jakých skutečností byl vydán zprošťující rozsudek, o němž pojednávala reportáž, a o subjektu údajů hovořit jako o korunním svědku či poškozeném. V takto anonymizované podobě také mohla být zmíněna jeho kriminální minulost, neboť předmětná reportáž nebyla a priori zaměřena na rizikové chování této osoby, nýbrž se věnovala soudnímu řízení, v němž subjekt údajů vystupoval pouze jako svědek a poškozený. V případě zveřejnění informací v této anonymizované podobě by nemusela vyvstat důvodnost přestupkového postihu a zároveň by byl ve stejné míře splněn žalobcem uváděný účel předmětné reportáže: informovat veřejnost o důvodech soudního rozhodnutí a o údajně celospolečensky významném dění. Uvedení konkrétní nemoci subjektu údajů a počet jeho odsouzení za trestný čin spolu se způsobem uvedení informace (zveřejnění jména a částečně i podoby subjektu údajů) a dalšími okolnostmi (cílová divácká skupina) soud považuje za neoprávněné zveřejnění citlivých údajů, aniž by byl dán veřejný zájem na jejich zveřejnění. Za tento veřejný zájem jistě nelze považovat chování subjektu údajů v reportovaném trestním řízení, v němž vystupoval jako svědek, neboť není na žalobci, aby jej za podání křivé výpovědi jakkoli trestal (být třeba „mediální hanbou“). Zveřejnění údajů o zdravotním stavu a o předchozím několikanásobném odsouzení subjektu údajů tedy soud pokládá za závažný a nevratný zásah do práva na ochranu soukromí, pročez bylo na místě, aby byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku dle zákona o ochraně osobních údajů (a v tomto smyslu je

nutno nahlížet také na společenskou škodlivost spáchaného jednání a jeho závažnost).

40. Na uvedených závěrech nic nemění, zda subjektu údajů vznikla nějaká zřetelně vyčíslená škoda či nikoli. Ostatně vyčíslení škodu v případě zásahu do soukromí je mnohdy velmi obtížné. Pro posouzení viny za spáchání přestupku dle § 45 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů je však zásadní, zdali byly zpracovány osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů a mimo případy dovolené zákonem. To v uvedené věci zjevně nastalo a zároveň bylo možno zřetelně identifikovat zásah žalobce do soukromí subjektu údajů. Byly tedy naplněny veškeré znaky přestupku a byl dán důvod, aby byl žalobce shledán vinným z jeho spáchání. Případná výše škody způsobená subjektu údajů by byla předmětem civilního sporu mezi subjektem údajů a žalobcem. Její iniciování ze strany subjektu údajů však nemá žádný vliv na posouzení přestupkového jednání žalobce dle zákona o ochraně osobních údajů.
41. V této souvislosti soud také musí odmítnout poukaz žalobce na dostatečnost ochrany soukromí subjektu údajů skrze civilněprávní prostředky. Ochrana práva na soukromí podle čl. 10 odst. 3 je sice prováděna ve formě soukromoprávní i veřejnoprávní, předměty této ochrany však nelze ztotožňovat. V rovině soukromoprávní se mohl subjekt údajů domáhat ochrany své osobnosti dle § 81 a násl. občanského zákonu, přičemž civilní soudy by věc posoudily z hlediska pravdivosti faktických tvrzení či formy a přiměřenosti vyslovených tvrzení. V rovině veřejnoprávní pak existuje celá paleta možností ochrany, kterou na ústavní úrovni zaručuje citovaný čl. 10 odst. 3 Listiny (viz např. prostředky trestního zákoníku, tiskového zákona, zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání). V nyní projednávané věci byl aplikován zákon o ochraně osobních údajů z důvodu neoprávněnosti zveřejnění citlivých údajů, přičemž ze shora uvedeného vyplývá, že bylo na místě žalobce postihnout za spáchání přestupku. A bylo nerozhodné, zdali měl subjekt údajů možnost brojit proti zveřejnění předmětné informace též v řízení před civilními soudy. Ostatně i v žalobcem poukazovaném nálezu sp. zn. I. ÚS 4035/14 Ústavní soud uvedl, že ukládání sankcí ze strany veřejné moci je možné souběžně s individuální obranou jedince, který se cítí jednáním sankcionované osoby poškozen ve svých soukromých zájmech, případně dokonce nezávisle na ní. A dodal, že takový postup veřejné moci má své místo především tam, kde jiné prostředky ochrany práv osob jsou vyčerpané, neúčinné nebo nevhodné s tím, že veřejnosprávní trestání slouží k ochraně základních společenských hodnot. V nyní posuzovaném případě dle soudu vyvstala tato nezbytnost ochrany základních společenských hodnot, neboť ochrana soukromí před zveřejňováním osobních údajů, obzvláště těch citlivých, představuje významnou společenskou hodnotu. Navíc civilněprávní obrana subjektu údajů před zveřejněním těchto informací by nemusela být vhodná z důvodu jeho obav před další ostrakizací, kdy navíc samo prokazování pravdivosti dané informace či přiměřenosti jejího zveřejnění před civilními soudy by mohlo přinášet další zásahy do integrity osobnosti tohoto člověka. Proto je zákonem dána veřejnoprávní ochrana osobních údajů před jejich zveřejněním tak, aby byla v maximálně míře posílena ochrana soukromí. A pro úplnost soud uvádí, že Ústavní soud v citovaném nálezu posuzoval porušení povinnosti stanovené zákonem č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zatímco v nynější věci byl žalobce postižen dle zákona o ochraně osobních údajů. Jakkoli soud nemůže a nechce snižovat důležitost zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání, je nabitelné, že zákon o ochraně osobních údajů pregnančněji směřuje k ochraně práva na

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

soukromí jakožto základní hodnoty demokratické společnosti, pročez i proto nelze závěry citovaného nálezu Ústavního soudu bez dalšího přejímat na nyní posuzovanou věc.

42. K námitce žalobce, že subjekt údajů informace o svém zdravotním stavu sám zveřejnil v průběhu soudního líčení, soud uvádí následující.
43. Soud musí dát za pravdu žalobci, že zásah do práva na soukromí osoby nepředstavuje zveřejnění takových údajů, které sám subjekt údajů již veřejně prezentoval, tj. sám je sděloval veřejnosti verbálně či svým jednáním. Takové údaje může správce osobních údajů zpracovávat bez souhlasu subjektu údajů, neboť byly dobrovolně samotným subjektem údajů zveřejněny. Zásadní otázkou v dané věci však je, zda za takového dobrovolného zveřejnění informace lze považovat též sdělení učiněné v rámci výsledku před soudem.
44. Soud si je vědom skutečnosti, že soudnictví je vystavěno na zásadě veřejnosti, přičemž všichni aktéři, kteří se na soudy obracejí, do značné míry opouštějí svůj soukromý prostor. Na podporu těchto závěrů lze poukázat na rozhodnutí Evropské komise pro lidská práva ve věci A.H. proti Spojenému království, stížnost č. 3868/68, v němž bylo shledáno, že vlastní projevy, které byly učiněny v průběhu veřejného jednání před soudem, obecně vůbec nespádají do soukromého života osoby, a nepodléhají tak ochraně dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
45. Zároveň ale nelze odhlédnout od skutečnosti, že subjekt údajů v předmětné trestní věci vystupoval pouze jako svědek. V tomto ohledu je jeho postavení významně odlišné, neboť to nebyl sám subjekt údajů, který se účastí na soudním jednání snažil získat osobní prospěch, nýbrž pouze plnil svědeckou povinnost. Subjekt údajů byl přitom v rámci výpovědi povinen vypovědět plnou pravdu a nic nezamlčet, přičemž splnění této povinnosti nemůže být vykládáno sekundárně tak, že žalobce zveřejnil osobní citlivé údaje, které bylo možno dále v souladu s § 9 písm. g) zákona o ochraně osobních údajů zpracovávat a zveřejňovat. Soud odkazuje již na výše vyřčené, že zveřejnění citlivých údajů představují výjimku, se kterou je spojen požadavek restriktivního výkladu. Soud také odkazuje na čl. 8 odst. 2 písm. e) směrnice 95/46/ES, kterému odpovídá § 9 písm. g) zákona o ochraně osobních údajů, dle něhož výjimka ze zveřejňování citlivých údajů zahrnuje zpracování údajů očividně zveřejňovaných subjektem údajů. Jakkoli česká úprava nezahrnuje výraz „očividný“, znění předmětného článku směrnice podporuje výklad, že souhlas se zveřejněním citlivých osobních údajů nemůže být vykládán široce v neprospěch subjektu údajů. A takto nelze zveřejnění informace v rámci svědecké výpovědi považovat za očividné zveřejnění citlivých údajů. Na uvedeném nic nemění zásada veřejnosti soudního řízení, neboť tento princip spjatý s trestním právem, resp. s právem obecně, nelze slučovat se zásadami ochrany osobních údajů. Skutečnost, že z předmětného soudního líčení nebyla vyloučena veřejnost, tak nic nemění na uvedených závěrech.
46. Okrajem pak soud uvádí, že nebylo povinností žalovaného zkoumat, zdali subjekt údajů předmětný údaj o svém zdravotním stavu zveřejnil jiným způsobem. Žalovaný shledal, že zveřejněním inkriminovaného údaje se žalobce dopustil přestupku. Pokud žalobce soudil, že tento údaj byl (mimo soudní řízení, kterého se dovolával) subjektem údajů zveřejněn, bylo jeho povinností a nikoli povinností žalovaného tuto skutečnost prokázat. Jestliže tak žalobce neučinil (a ostatně ani v žalobě tak vyjma obecného tvrzení nečiní), nebylo povinností žalovaného podrobně zkoumat, zdali předmětné informace nebyly subjektem údajů zveřejněny.

47. Za nedůvodnou soud shledal také námitku žalobce, že subjekt údajů nepatří do zvláštní kategorie poškozených dle § 8b odst. 2 či 3 trestního řádu. Žalobce nebyl postižen za spáchání přestupku dle § 45a odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů, který výslovně odkazoval na porušení zákazu zveřejnění osobních údajů stanoveného jiným právním předpisem, tedy právě trestním řádem. V případě postihu žalobce dle uvedeného ustanovení by bylo na místě zkoumat, zdali byl subjekt údajů poškozeným v trestním řízení či nikoli. Jestliže však byl žalobce postižen za přestupek dle § 45 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, bylo posouzení postavení subjektu údajů v rámci dotčeného trestního řízení naprosto irelevantní.
48. Soud nemohl přisvědčit ani argumentu žalobce, že šlo pouze o jednorázové uveřejnění předmětných informací. Zákon o ochraně osobních údajů dopadá na jednání, které není nahodilé (tedy je naopak cílené, zamýšlené, chtěné), přičemž zveřejnění nemoci subjektu údajů spolu s jeho jménem a informací o počtu jeho odsouzení za trestnou činnost v celorepublikovém vysílání v tzv. prime time, nelze považovat za nahodilé. Že byla citlivá informace odvysílána jen jednou, neznamená, že neoddělitelným předpokladem pro takové uveřejnění nebyla systematická práce přiřitatelná žalobci. Ostatně definice zpracování informace v zákoně o ochraně osobních údajů (viz § 4 písm. e) pracuje s pojmy operace nebo soustava operací či jakýkoli úkon nebo soubor úkonů, což umožňuje posoudit z pohledu ustanovení těchto předpisů kromě vícero úkonů společně i ty jednotlivé. Na konkrétních skutkových okolnostech vždy záleží, jestli skutkovou podstatu správního deliktu dle § 45 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů naplní jen jeden dílčí úkon, nebo souhrn více úkonů. V tomto případě žalovaný uložil sankci pouze za zveřejnění citlivé informace, přičemž již samo zveřejnění stačilo k naplnění skutkové podstaty předmětného přestupku, tj. zpracování osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně.
49. Jestliže pak zástupkyně žalobce při jednání soudu uvedla, že není postaveno na jisto, zdali zveřejněné jméno subjektu údajů je jeho skutečné jméno, musí soud vyzdvihnout, že uvedené námitky byly vzneseny po lhůtě stanovené v § 72 odst. 1 soudního řádu správního. Dle soudu se v případě této námítky nejedná o argumentaci rozvíjející námitky uvedené v žalobě, nýbrž o nové žalobní námitky. Řízení před správními soudy je přitom ovládáno zásadou koncentrace řízení, kdy k námitkám uplatněným opožděně soud nepřihlíží. Pouze pro úplnost však soud uvádí, že není chráněno pouze skutečné jméno osoby, nýbrž též přízvisko, pod kterým vystupuje. Jestliže tedy subjekt údajů používal žalobcem zveřejněné jméno, je z hlediska zásahu do jeho práva na soukromí a postihu žalobce za spáchaný přestupek irelevantní, zdali se jednalo o skutečné jméno či nikoli.
50. Konečně pak soud neshledal důvodné námitky žalobce směřující do výše uložené pokuty.
51. Soud zdůrazňuje, že ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva) správního orgánu, tedy v zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje. Pro správné a spravedlivé ukládání sankce je přitom významné dodržování principu zákonnosti trestání a principu individualizace sankce. Zásada zákonnosti trestání spočívá v tom, že se správní orgány musí řídit pravidly pro ukládání sankcí stanovených zákonem. Zásada individualizace sankce pak ukládá, aby druh, kombinace a intenzita sankcí odpovídaly všem okolnostem a zvláštnostem konkrétního případu. (srov. rozsudek ze dne č. j. 3 As 32/2007 –48). Podrobit

volné správní uvážení soudnímu přezkoumání při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo volné uvážení zneužil. Není však v pravomoci správního soudu, aby vstoupil do role správního orgánu a položil na místo správního uvážení soudcovské uvážení a sám rozhodl, jaká pokuta by měla být uložena. To by mohl soud učinit podle § 78 odst. 2 s. ř. s. jen na návrh žalobce (takový návrh však žalobce v nyní posuzované věci nevznese), pokud by dospěl k závěru, že pokuta byla správním orgánem uložena ve zjevně nepřiměřené výši (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. 6 A 96/2000-62, č. 225/2004 Sb. NSS).

52. Soud dále poznamenává, že uložená pokuta ve výši 20 000 Kč představuje 0,4 % zákonného maxima 5 000 000 Kč dle příslušných ustanovení zákona ochrany osobních údajů, přičemž dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000 – 62, publ. pod č. 225/2004 Sb. NSS, se o zjevně nepřiměřenou výši sankce nejedná v případě, kdy byla pokuta uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí (v citovaném rozsudku se jednalo o sankci ve výši 4 % horní hranice).
53. Z napadených rozhodnutí přitom vyplývá, že se žalovaný náležitě vypořádal s jednotlivými hledisky, která jsou významná pro stanovení výše pokuty (včetně společenské škodlivosti skutku a jeho závažnosti ve smyslu § 38 zákona) a jeho úvahy jsou v napadených rozhodnutích popsány dostatečně srozumitelným, určitým a logickým způsobem. Správní orgány přihlédly také k přitěžující a polehčující okolnostem, což ústilo v uložení pokuty při dolní hranici zákonem stanovené sazby. Takto nelze přisvědčit žalobci, že by nebyl zohledněn počet jednotlivých dílčích útoků, neboť žalovaný skutečnost, že se zpracování týkalo pouze jediného subjektu údajů v jedné reportáži, považoval za polehčující okolnost a jako takovou ji zohlednil při určení výše sankce. Stejně tak správní orgán I. stupně při určení výše sankce přihlédl k povaze činnosti žalobce, kdy zdůraznil, že předmětná reportáž byla vysílána celorepublikově v hlavním vysílacím čase, a podotkl, že žalobce je profesionálem v oboru, který by si měl být vědom povinností při zpracování osobních údajů. S tímto hodnocením se soud ztotožňuje a naopak musí odmítnout tvrzení žalobce, že skutečnost, že provozuje celostátní médium, by měla být zohledněna jako polehčující okolnost z důvodu předcházení rizika „chilling effectu“. Soud uvádí, že tzv. odrazující účinek (chilling effect) nelze zaměňovat s odpovědností vysílatele za jím zveřejněné informace. Poukaz na toto riziko by měl své místo leda za situace, kdy by byla žalobci uložena pokuta v nepřiměřeně vysoké výši. Pokutu ve výši 20 000 Kč však nelze za nepřiměřeně vysokou považovat a jako taková nemá dle soudu nepřípustný odrazující účinek. Naopak představuje adekvátní sankci za porušení zákona o ochraně osobních údajů a zásah do soukromí subjektu údajů.
54. Za polehčující okolnost pro určení výše sankce pak dle soudu nemohl žalovaný považovat výkon svobody projevu, respektive výkon této základní svobody nebylo možno považovat za okolnost vylučující protiprávnost. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich mezi okolnostmi vylučující protiprávnost zařazuje krajní nouzi (§ 24), nutnou obranu (§ 25), svolení poškozeného (§ 26), přípustné riziko (§ 27) a oprávněné použití zbraně (§ 28) a ke každé z nich stanovuje podmínky pro jejich naplnění. Jestliže tedy žalobcem poukazovaný § 39 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky souvisí s překročením mezi okolnostmi vylučující protiprávnost, mezi něž však nelze výkon svobody projevu jakkoli podřadit, nelze k výkonu této svobody přihlídnout ani jako k polehčující okolnosti.

VI. Závěr

55. Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.
56. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 26. února 2020

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: X